

Εκδότης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Επιμέλεια ύλης
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
27 Ιανουαρίου 1984
Τιμή φύλλου δρχ. 10
Αριθμός φύλλου 89
Ηράκλειο 1866, αριθ. 110

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΜΠΡΟΣ ΣΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟ (έξη προτάσεις)

Με το ξεκίνημα του καινούριου χρόνου άτομα ή κοινωνικές ομάδες προγραμματίζουν, άλλοι λίγο κι άλλοι με αρκετές λεπτομέρειες, έργα ή επιθυμίες που θέλουν να πραγματοποιήσουν στη διάρκεια του χρόνου που άρχισε.

Οι στήλες αυτές δε θα καταπιαστούν με δικό τους πρόγραμμα. Καταπιάνονται όμως με κάτι άλλο: Εκφράζοντας τις επιθυμίες μας και τις ανάγκες των συνεπαρχιωτών μας, που διάχυτες υπάρχουν σε όλο το χώρο από τους κατοίκους των χωριών της επαρχίας, τις μεγάλες παλαιές συνεπαρχιωτών στην Αθήνα και στο Ηράκλειο, τις μικρότερες σε άλλες πόλεις μας και που σκορπίζονται σε όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, κάνουν τις παρακάτω προτάσεις:

1. Με την ευκαιρία της αποκριάς στις 4 του Μάρτη να οργανωθεί καρναβάλι στην επαρχία. Να ξεκινήσει από το Χόνδρο, να περάσει όλα τα χωριά και να φτάσει, ως το Συκολόγο. Μπορεί να οργανωθεί από τους πολιτιστικούς Συλλόγους της επαρχίας και τις Μαθητικές Κοινότητες του Γυμνασίου — Λυκείου. Οι λεπτομέρειες της όλης οργάνωσης μπορούν να συζητηθούν σε μια πρώτη συνάντηση εκπροσώπων των παραπάνω φορέων μας και οποιου άλλου ή και ατόμου που μπορεί να βοηθήσει.

2. Έχουμε την πληροφορία πως ο Σύλλογος Γυναικών Βιάννου ετοιμάζει για την άνοιξη μια εκδήλωση (πιστεύουμε πως θα φροντίσει να συμμετέσει με τις γιορτές του Πάσχα). Πρόθεσή τους είναι η καθαριότητα του χωριού με το άσπρισμα όλων των κοινόχρηστων χώρων, μα συγχρόνως και η δημιουργία των προϋποθέσεων για το άπλωμα των λουλουδιών σε όλες τις αυλές και τα μπαλκόνια των σπιτιών με την τοποθέτηση λουλουδιών σε γλάστρες και το φύτεμα καλλωπιστικών δέντρων σε γωνίες των δρόμων. Οι στήλες αυτές, μετά την ευχή για την υλοποίηση της παραπάνω απόφασης των γυναικών της Άνω Βιάννου, προτείνουν η προσπάθεια αυτή να αναληφθεί από όλες τις γυναίκες της επαρχίας. Στα χωριά που οι γυναίκες είναι συγκροτημένες σε συλλόγους να δουλέψουν σε παρέες και τά γειτονιές. Οι Κοινότητες των χωριών μας τους συ-

μπαρασταθούν σε ό,τι χρειαστούν και μπορεί να τους δοθεί.

3. Οι συνεπαρχιώτες μας που έχουν διαβάσει την ιστορία της επαρχίας μας (σε πολλούς πιστεύουμε να δόθηκε η ευκαιρία με την αποστολή του βιβλίου «Η ΒΙΑΝΝΟΣ» του αξέχαστου συνεπαρχιώτη Γιώργου Τζαμουζάκη) θα πληροφορήθηκαν πως η πόλη Βιέν της Γαλλίας φέρεται ως αποικία της αρχαίας Βιάννου.

Οι στήλες αυτές προτείνουν την οργάνωση εκδρομής στην πόλη αυτή και τη δημιουργία δεσμού μαζί της. Δέχονται να φέρουν σε επαφή όλους τους συνεπαρχιώτες που επιθυμούν να πάρουν μέρος σε αυτή με τη δημοσίευση σχετικών δηλώσεων τους, για να συγκροτηθεί από αυτούς οργανωτική επιτροπή που θα μελετήσει τις λεπτομέρειες και η εκδρομή να πραγματοποιηθεί τον Ιούλιο ή Αύγουστο.

4. Κάθε τόπος έχει τη δική του ιστορία, μεγάλη ή μικρή. Και η επαρχία μας έχει τη δική της ιστορία. Σημαντικότερος σταθμός σε αυτήν η περίοδος της τουρκοκρατίας και πιο σημαντικός ακόμη με τις εκατοντάδες θύματα) η Γερμανοϊταλική κατοχή. Στοιχεία της πρώτης ελάχιστα έχουν διασωθεί, όσα βρίσκουμε στα βιβλία της ιστορίας που κυκλοφορούν ή και σε αρχεία που δεν έχουν ερευνηθεί ώστε να έχουν πάρει δημοσιότητα.

Για τη Γερμανοϊταλική κατοχή όμως υπάρχει η δυνατότητα να διασώσουμε αρκετά, πέρα από όσα μέχρι σήμερα έχουν δει τη δημοσιότητα. Γι' αυτό οι στήλες αυτές προτείνουν τη συγκέντρωση όλων που διαδραματίστηκαν κάποιο ρόλο στην περίοδο αυτή και βρίσκονται ακόμη στη ζωή, σε συνάντηση μιας ή και περισσοτέρων ημερών. Εκεί θα δοθεί η δυνατότητα να παρατεθούν και να καταγραφούν οι σημαντικότερες από τις αναμνήσεις τους. Έτσι αυτός που θα γράψει την νεότερη ιστορία του τόπου μας θα έχει ζωντανές μαρτυρίες.

Κι εδώ οι στήλες αυτές καλούν τους συνεπαρχιώτες που θέλουν να βοηθήσουν να πραγματοποιηθεί η παραπάνω συγκέντρωση να έρθουν σε επαφή με

δηλώσεις τους που θα μας στείλουν για δημοσίευση για να προχωρήσουν στη συγκρότηση οργανωτικής επιτροπής που θα συζητήσει τις λεπτομέρειες.

5. Στο διάστημα της Γερμανοϊταλικής κατοχής η επαρχία μας αποτέλεσε κέντρο αντίστασης κατά του Φασισμού όχι μόνο των συνεπαρχιωτών μας, αλλά και αγωνιστών γειτονικών επαρχιών και νομών, όλης της Κρήτης, πολλών διαιμερισμάτων της χώρας μας, μα και Άγγλων, Νεοζηλανδών, Αυστραλών, Ρώσων αιχμαλώτων που διέφυγαν από γερμανικά στρατόπεδα και Ιταλών αντιφασιστών.

Οι στήλες αυτές προτείνουν να κάνουμε και πάλι την επαρχία κέντρο αγωνιστών σε άλλο στίβο, στην οργάνωση του δρόμου θυσίας, στον οποίο θα πάρουν μέρος δρομείς της επαρχίας και των Νομών Ηρακλείου και Λασιθίου σε πρώτη φάση, για να αγκαλιάσει στην συνέχεια πλατύτερους χώρους.

Την οργάνωση ανάλαβουν οι Γυμναστές της επαρχίας σε συνεργασία με τον Γυμνασιότη του Γυμνασίου — Λυκείου Βιάννου και την Επιτροπή του Πανεπαρχιακού Μνημεισίου και με χρόνο πραγματοποίησής τους τις ημέρες του Πανεπαρχιακού Μνημείου.

6. Από τις ανασκαφές που έχουν γίνει μέχρι σήμερα στην επαρχία φαίνεται πως υπήρχαν αρκετοί οικισμοί σε όλες τις περιόδους της αρχαιότητας. Ανασκαφές όμως μπορούν να γίνουν κι άλλες, εκεί που δεν έχουν ολοκληρωθεί ή σε σημεία που έχουν επισημανθεί αρχαιότητες μα δεν έχουν πραγματοποιηθεί. Οι συνεπαρχιώτες φιλόλογοι και ιδιαίτερα όσοι έχουν σπουδάσει αρχαιολογία, αν θεωρήσουν χρήσιους να συμβάλουν στην αρχαιολογική εξερεύνηση της επαρχίας μας. Οι στήλες αυτές θα χαρούν να δημοσιεύσουν οποιαδήποτε γνώμη ή πρόταση ή και πρωτοβουλία τους γύρω από το θέμα αυτό.

Με την ευχή πως θα βρεθούν εκφραστές για να υλοποιηθούν οι παραπάνω προτάσεις, οι στήλες των Β.Ν. είναι στη διάθεσή τους για την οποιαδήποτε ανακοίνωση, δήλωση ή προβολή που θα χρειαστεί.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

Όπως γράψαμε και σε προηγούμενα φύλλα των Β.Ν. πρόσφατα πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις των προέδρων των Κοινοτήτων, των κοινοτικών συμβούλων, των παρέδρων των οικισμών της επαρχίας Βιάννου και άλλων τοπικών παραγόντων, προκειμένου να επισημανθούν, να εντοπισθούν και να συζητηθούν τα προβλήματα της επαρχίας Βιάννου και να συντονιστούν οι παραπάνω ενέργειες για την αντιμετώπισή τους.

Στις συναντήσεις αυτές διαπιστώθηκαν ακόμη οι αναπτυξιακές δυνατότητες της επαρχίας Βιάννου σε όλους τους κλάδους της οικονομίας, της γεωργίας, της βιομηχανίας και του τουρισμού.

Τα προβλήματα είναι πολλά και η αναπτυξιακή πορεία της επαρχίας θα απαιτήσει και χρόνο και προσπάθειες. Προσπάθειες συλλογικές (από όλες τις Κοινότητες) και με τη συμμετοχή του Λαού, έτσι που η ανάπτυξη αυτή να αφορά τον ίδιο το λαό και όχι τους λίγους.

Γι' αυτό αναγκαστικά θα πρέπει να επιδιώξουμε στο πρώτο στάδιο την επίλυση εκείνων των προβλημάτων που έχουν τη μεγαλύτερη οξύτητα αλλά και τη μεγαλύτερη λαϊκή εξυπηρέτηση.

Έτσι, στην τελευταία σύσκεψη που έγινε στις 10

του Δεκεμβρίου στο Δημ. Σχολείο των Αμυρών πάρθηκε η απόφαση να ιδρευθεί σύνδεσμος κοινοτήτων με έδρα τα ΑΜΙΡΑ και την επωνυμία «ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΙΑΝΝΟΥ».

Οι σκοποί του Συνδέσμου είναι:

1) Διατήρηση, προστασία και παραπέρα ανάπτυξη και διάδοση των λαϊκών παραδόσεων και των

λαϊκών αξιών (τέλεση του μνημοσύνου των Βιαννιτών που σκοτώθηκαν στους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες και ιδιαίτερα της χιτλεροφασιστικής κατοχής κ.ά.) όπως και τη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος (φυσικού κάλλους κ.ά.).

2) Δημιουργία υποδομής για τη συγκρότηση επιχειρήσεων κοινοτικής και λαϊκής βάσης, που θα εξυ-

πηρετούν τη γεωργική παραγωγή και θα βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της επαρχίας μας (μονάδα εκτέλεσης έργων συγκοινωνιακών, εργοβελτιωτικών κ.ά.).

3) Συλλογική αντιμετώπιση όλων των προβλημάτων καθαριότητας (δοχεία απορριμμάτων σε κάθε κοινότητα, αυτοκίνητο απορριμμάτων για την συλλογή βόσκων, που θα εξυ-

Το σήριαλ της ΕΡΤ «Πατούχας»

Πριν από 10 μήνες έγινε γνωστό πως ο Αλέξης Δαμιανός θα γύριζε τον «Πατούχα» του Ι. Κονδυλάκη σε σήριαλ για την ΕΡΤ που το χρηματοδότησε με

26 εκ. δρχ. Οι συμπαιρωτές του συγγραφέα του «Πατούχα» είδοποιήσαν τον κ. Δαμιανό πως ήταν πρόθυμοι να τον βοηθήσουν

όσο μπορούσαν περισσότερο για το γύρισμα της ταινίας στη Βιάννο. Δεν σκούστηκαν όμως.

Σε πληροφορία πως θα γυριστεί στην Εύβοια, Κοινότητες της επαρχίας Βιάννου, Σύλλογοι και άλλοι φορείς ζήτησαν από την ΕΡΤ, την υπουργό Πολιτισμού και το σκηνοθέτη, να γυριστεί η τηλεταινία στη Βιάννο για να υπάρξει πιστότητα στο έργο του συμπαιρωτή τους, ο οποίος ζήτησε τα τοπικά ήθη και έθιμα, το χρώμα του «Πατούχα» του Ι. Κονδυλάκη.

Μάταιες οι προσπάθειες. Το έργο τέλειωσε. Την Κυριακή 22 του Γενάρη είδαμε το ένα από τα 10 μέρη που θα παρουσιαστούν. Το πρόγραμμα της ΕΡΤ αναφέρει:

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

ΟΜΙΛΙΕΣ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης οργάνωσε στην Άνω Βιάννο συγκέντρωση ελαιοπαραγωγών. Μίλησε ο γεωπόνος κ. Γελασάκης με θέμα «Η λίπανση της ελιάς». Στη συγκέντρωση παραβρέθηκε και ο επαρχιακός γεωπόνος κ. Πάγκαλος. Δόθηκαν οδηγίες στους ελαιοπαραγωγούς για τη σωστή χρήση των λιπασμάτων. Ακολούθησε συζήτηση, από την οποία διαπιστώθηκε η ανάγκη της δημιουργίας καρτε-

λών κατά κτήμα ή περιοχή. Έτσι, αφού γίνει εδαφολογική ανάλυση, θα εξακριβωθεί ποιά και πόσο λιπασμα χρειάζεται και θα αποφευχθεί η σπατάλη που παρατηρείται σήμερα: το σκόρπισμα εκατοντάδων τόνων λιπασμάτων χωρίς την πλήρη απορρόφησή τους από τα δέντρα για τα οποία διατίθενται.

Το συνεπαρχιακό κίνημα, και ο ρόλος των συνεπαρχιωτών, που θα εξυ-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Για τον κ. Νομάρχη

Κύριε Νομάρχα, Η πληροφορία πως πρόκειται να μετατεθεί ο γεωπόνος που υπηρετεί στη Βιάννο, μας υποχρεώνει στη διατύπωση των παρακάτω:

Οι κάτοικοι της επαρχίας μας ζητούν να εξασφαλιστεί μόνιμη παρουσία γεωπόνου όχι μονάχα του ενόχου που υπάρχει αλλά τριών τουλάχιστον, για τη σωστή παρακολούθηση των καλλιεργειών της επαρχίας μας, και σας καλούν να κινησετε κάθε δικαστική διαδικασία που χρειάζεται για την κατεύθυνση αυτή.

Η επανίδρυση της θέσης γεωπόνου στην επαρχία, που υπήρχε προπολεμικά και στα πρώτα μετακατοχικά χρόνια και καταργήθηκε αργότερα, χρειάζεται μακροχρόνιους αγώνες. Έγιναν δεκάδες αναφορές, τηλεγραφήματα, υπομνήματα και παρουσίες επιτροπών στους αρμόδιους υπουργούς.

Κάθε αποδυνάμωση του ρόλου που μπορεί να παί-

ξει η παρουσία υπεύθυνου γεωπόνου στον τόπο των καλλιεργειών έχει μεγάλες δυσμενείς επιπτώσεις στην ανάπτυξη των καλλιεργειών.

Σήμερα ο τόπος μας έχει ανάγκη να ξεφύγει από τον πρωτογονισμό στις καλλιεργείες.

Σήμερα, που οι κατακτήσεις της επιστήμης και τα πορίσματα των ερευνών πρέπει να μεταφερθούν και στο τελευταίο χωράφι.

Σήμερα που οι ανάγκες του διεθνούς ανταγωνισμού και στον αγροτικό τομέα κορυφώνονται, χρειάζεται η ποιοτική και ποσοτική αύξηση της αγροτικής παραγωγής, και γι' αυτό χρειάζεται και καθημερινή υπεύθυνη παρουσία του γεωπόνου στο χωριό δίπλα στον αγρότη.

Η κυβερνητική πολιτική, που σωστά έχει συλλάβει την ανάγκη αυτή, αν φροντίσουν τα αρμόδια όργανα να την κάνουν πράξη.

Για την συγχώνευση των Δημοτικών Σχολείων

Στις 25 του Γενάρη επισημειώθηκαν τα χωριά Κεφαλοβρύσι, Κρεβατά, Άγιο Βασίλειο και Πεύκοι ο Διευθυντής της Δημ. Εκπ/σης

Ν. Ηρακλείου κ. Ευάγγελος Πιουκάκης, ο προϊστάμενος του 4ου Γραφείου Δ.Ε. (υπεύθυνος για Διεύθυνση της Δημ. Εκπ/σης

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιόκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (Βλάβαι)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείο	22.140

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22404
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λασηθιώτικης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ίωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ίωάννης Κονσολάκης — Άμυρά	31420

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:
Σβάβας Πετράκης και Πόπη Πιτροπάκη
Ευαγγελία Ι. Αγαπάκη και Βασίλης Δαναάσης.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤ' ΑΜΙΡΑ:
Μιχαήλης Βαρδιατζάκης
ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟ:
Ροδάνθη Μπιτσισκάκη
ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:
Ίωάννης Δημ. Παπαματθαίου
Ευρυδίκη Πέτρ. Νεραντζάκη.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Θεριμότητα συγχαίρω τους παρακάτω για τους αναφερόμενους στον καθενα τους λόγους:

1) Τον αγαπητό μου ανιψιό κ. Γεώργιο Αριστοδήμου Πνευματικάκη, και θηγητή της Ανόργανης Χημείας του Πανεπιστημίου Αθηνών, που εκλέχτηκε από τους καθηγητές και εκλέκτορες φοιτητές της Σχολής αυτής Πρόεδρος (άλλοτε Κοσμήτορας) της Σχολής για το πανεπιστημιακό έτος 1984 — 1985.

2) Την αγαπητή μου νύμφη κ. Θεοδώρα Παπαχατζάκη — Κατσαράκη, αριστούχο μεταπτυχιακή, φιλόλογο καθηγήτρια, που επιλέγη και διορίστηκε από το υπουργείο Παιδείας, Σχολικός Σύμβουλος Μέσης Εκπαίδευσης, των φιλολογικών μαθημάτων και τοποθετήθη

κε στην περιφέρεια του Νομού Ηρακλείου.

Βιάννος 10-1-1984
Νικ. Εμμ. Κατσαράκης

ΔΩΡΕΕΣ

Η κ. Ελένη Διομ. Στειακάκη μας έστειλε 2.000 δρχ. για το Φιλάνθρωπο Ταμείο Βιάννου και 2.000 δρχ. για τον Υγειονομικό Σταθμό Βιάννου στη μνήμη του συζύγου της Διομ. Στειακάκη γιατρού.
Παρακαλούνται οι παραλήπτες τους να φροντίσουν για την παραλαβή τους.

ΝΑ ΖΗΣΟΥΝ

Στα ανίψια μας Αθανάσιο Ζάχα και Τίνα Δεληγιαννάκη ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Οικογένεια
Εμμ. Σηφάκη

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο Μανόλης Μιχ. Βαβουραϊνάκης, πήρε το πτυχίο της Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Από το υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών επιχορηγούνται 18 πολιτιστικοί Σύλλογοι στο Νομό Ηρακλείου με το ποσό των 50.000 δρχ. καθένας. Λεταξύ των συλλόγων αυτών είναι και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Συκολόγου.

παντού προσηλυτικός διασκεδαστικός τύπος, που σκόρπιζε χαρά και γέλια και ενθουσιασμό. Υπήρξε τέλος καλός οικογενειάρχης και με τη σύζυγό του από τη μεγάλη οικογένεια των Παπαγιαννάκηδων έδωσαν αρίστη ανατροφή στα παιδιά τους κι όλα τους έχουν πολύ μεγάλη εκτίμηση στην κοινωνία μας.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του
Βιάννος 17-1-84
Ν. ΕΜΜ. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

Ο ΚΛΗΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Του π' Μανόλη Ραπτάκη

Αγαπητά «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»,
Στο φύλλο σας με αριθμό 84—85 του περασμένου Σεπτεμβρίου, δημοσιεύσατε εργασία μου με τίτλο «Ο κλήρος της επαρχίας στην Αντίσταση». Όταν έγραφα τότε, γνώριζα πως δεν ήταν ολοκληρωμένη εργασία, το ανέφερα μάλιστα, αλλά ήθελα να παρακινήσω και άλλους να γράψουν, ώστε να παρουσιαστεί ολοκληρωμένη η προσφορά του Ιερού κλήρου της μαρτυρικής επαρχίας μας στα δύσκολα εκείνα χρόνια της Γερμανικής κατοχής.

Σήμερα επανέρχομαι και απασχολώ δεύτερη φορά τις στήλες σας, για να συνεχίσω, όπως και σεις παρακαλείσθε παρουσιάζοντας την προσφορά και άλλων Ιερέων αγωνιστών των χωριών της περιοχής μας.

Τον περασμένο Αύγουστο ξαναβρέθηκα στον τόπο μας. Έτσι μου δόθηκε η ευκαιρία να επικοινωνήσω με αξιόπιστους μάρτυρες που έζησαν τα γεγονότα και είχαν την καλοσύνη να αφιερώσουν πολλές ώρες κουβεντιάζοντας μαζί μου και εξιστορώντας τα, όπως τα έζησαν και όπως τα έχουν αποτυπώσει στη μνήμη τους.

Δεν ολοκληρώνεται και πάλι το θέμα μου, γιατί είναι μεγάλο σε έκταση αλλά και σε αξία και χρειάζεται πολλή δουλειά και χρόνο.

Πάντως ένας είναι ο πόθος μου: ξεκινώντας από αυτή την πρόχειρη παρουσίαση, ας ευχηθούμε κάποτε να κυκλοφορήσει σε βιβλίο με όλα τα στοιχεία εκείνα που θα κάνουν τους νέους να παίθονται πως ο Ιερός κλήρος σηματοδοτείται μεταξύ εκείνων που πρόσφεραν τα πάντα για να ζήσει η Ελλάδα και να τη χαρμόσταμα σήμερα ελεύθερη. Να μάθουν οι νέοι μας κυρίως, που δεν έζησαν κατοχές και πολέμους και δεν είδαν πόνους και δυστυχίες, ότι οι κληρικοί της Ορθόδοξης Εκκλησίας είχαν πετύχει τη μοίρα τους με τη μοίρα των συγχωριανών τους, έτσι απλά, συνειδητά, ολοκληρωτικά και ότι με τη μαρτυρική θυσία τους και την προσφορά τους μοσχοβόλησαν άλλη μια φορά τ' άγια χρώματα της λαβεντογεννημένης Κρήτης. Να μάθουν ακόμη πως κάθε λαγάκι και κάθε φερατιά του νησιού μας διαλαλεί τον ηρωισμό του ράσου. Οι Ιερείς της επαρχίας Βιάννου, κρητικοί και μινναίοι, σήκωσαν, αντίξοχα του Χριστού και της Πατρίδας, τον κλήρο της δοκιμασίας. Έβλεπαν τα μαρτυρία και τις στερήσεις των ενοριτών τους και επαναστατούσε η συνείδησή τους.

Μια γενική παρατήρηση θέλω να κάμω εδώ, γιατί ισχύει ανεξαιρέτα για όλους. Είναι το γεγονός ότι όλοι ήταν οργανωμένοι στην Ενωμένη Αντίσταση και σ' αυτή συμμετείχαν όλοι τα πολιτικά κόμματα, συστημωμένοι οι πάντες και μονοσφαιμένοι ενάντια στον κατακτητή. Όλοι οι Ιερείς έκριβαν αντάρες ή συμμάχους. Όλοι πίεζαν αγωνιστές στα στήθια τους ή έστελλαν τράφημα στο λημέρι, σίγουρα από το υπέριμμά τους, γιατί όλοι σχεδόν ήταν φτωχοί και πολύπειροι.

Μαζί με τον Πρόεδρο και το Δάσκαλο, οι Ιερείς αποτελούσαν τις «κεφαλές» των χωριών και κρυφά έκαναν αντίσταση, ενώ φανερά παρουσιάζονταν «νομιμόφρονες», για να γλυ-

πύνουν τους κατοίκους από τις αγγαρείς κυρίως στο Καστέλλο και από τους άλλους καταναγκασμούς.

Ιδιαίτερα τον αγώνα βοήθησαν με όλες τις δυνάμεις τους οι Ιερομόναχοι και Μοναχοί των Ιερών Μονών του Αγίου Αντωνίου Άρβης και της Αγίας Μονής Βιάννου.

Ο φλογερός πατριωτισμός τους δεν τους άφηνε να μένουν ψυχροί και αδιάφοροι απέναντι στην πραγματική περιπέτεια της φυλής μας. Γι' αυτό και είχα ενεργή συμμετοχή στην Εθνική Αντίσταση. Δούλεψαν όλοι τους ακούραστα για τη λευτεριά της πατρίδας και ξαναζωνταίνωσαν την παλιά παράδοση του ελληνικού Ιερού κλήρου, που ήξερε να συνδυάζει τη θρησκευτική με την πατριωτική δράση.

Αλλά ας πάρουμε με τη σειρά τα χωριά, αρχίζοντας από τα δυτικά για να γνωρίσουμε ποιοί Ιερείς εφημέρευαν τότε στο κάθε χωριό και ποιές υπηρεσίες πρόσφεραν στον αγώνα με κάθε δυνατή συντομία και σύμφωνα πάντα με τις αξιόπιστες πληροφορίες που μπόρεσα να συγκεντρώσω.

ΧΟΝΔΡΟΣ:

Εφημέριος ο παπα—Νικόλαος Μανετάκης.

Για τον πατέρα Νικόλαο Μανετάκη, συνταξιούχο σήμερα Ιερέα, έγραψε στο εκκλησιαστικό περιοδικό «ΕΝΟΡΙΑ» των Αθηνών, στο τεύχος 688 της 15—12—1982 και σελ. 235, ο Επίτιμος Πρωιματίας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κρήτης κ. Νικόλαος Καμπέλης, με την ευκαιρία της αποχωρήσεώς του από την ενεργό υπηρεσία, τα παρακάτω:

«Ανάμεσα στους εκλεκτούς κληρικούς της Εκκλησίας Κρήτης, αναμφισβήτητα περιλαμβάνεται και ο αιδεσ. πρεσβύτερος Νικόλαος Μιχ. Μανετάκης, που υπηρέτησε καθόρυβα 43 ολόκληρα χρόνια στην ενορία Χόνδρου της ηρωικής επαρχίας Βιάννου.
Και τώρα με βαρύτατους τίτλους τιμής και αληθινής δόξας αποχώρησε από την ενεργό υπηρεσία, για να αφήσει ένα πρότυπο κληρικού, ανθρώπου και πατριώτη, ένα υπόδειγμα στους μεταγενέστερους και διαδόχους του στην έπαλξη αυτή της τιμής και του χρέους.

Στοιχεία της Ι. Μητροπόλεως Πέτρας, στη δύμια της οποίας υπηρέτησε, αποδεικνύουν πως ο σεβαστός αυτός λειψίτης εργάστηκε με πλήρη συνέπεια στο διδακτικό, ποιμαντικό και αγιαστικό έργο του, με συναίσθηση και ακροαίωση στην αποστολή του, αλλά και με κύριο γνώμονα να ωφελήσει ψυχικά το λογικό ποίμνιο, που του είχε εμπιστευθεί η χάρη του Θεού. Αυτό μαρτυρούν ανεξαιρέτα όλοι οι ενοριτίες του και βεβαιώνουν οι υπήρχοντες υπερίθλιες σύγχρονοι του, οι οποίοι με θιασισμό μόνο μιλούν για την επιτυχημένη και σωστή διακονία του στην Εκκλησία.

Εκτός από το πνευματικό του έργο ο π. Νικόλαος διακρίθηκε, κατά γενική ομολογία, και σαν οικογενειάρχης. Τα πέντε παιδιά, που απόκτησε με την ενάρετη και αντίξοχη πρεσβυτέρα του κ. Χαρίκλεια, το γένος Σεριμάκη, τα ανάθεσε «εν παιδεία και νοουσία Κυρίου». Όλα μάμπουν στη σημερινή Κοινωνία σαν κληρικοί και εκπαιδευτικοί με θιασισμό και ακροαίωση, για να γλυ-

● Συνέχεια στη σελίδα 4

Η ΛΑΪΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΑΝΝΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Καταγραφή: ΓΙΩΡΓΗΣ Ν. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ, Υπαλ. ΟΤΕ
Αφήγηση: ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
ετών 64 (1983) Ο τελευταίος επιζών κεραμίστας
στον ΑΠΑΝΩ ΠΕΥΚΟ (ΒΙΑΝΝΟΥ)

Η ΕΡΕΥΝΑ ΑΥΤΗ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΦ.: 1ο ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΑΝΝΟΥ

ΜΕΡΟΣ Β' (Λογογραφικό)

Κεφ. 1ο ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ, ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ, ΤΟ ΨΗΣΙΜΟ ΤΩΝ ΚΕΡΑΜΙΔΙΩΝ

Κεφ. 2ο Η ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ (ΤΟ ΣΤΕΓΙΑΣΜΑ)

Χρονολογικά θα πρέπει να ορίσω από την αρχή πως η Λαϊκή Κεραμική στην Επαρχία Βιάννου, διήρκεσε ενάμιση αιώνα. Εμφανίστηκε δηλαδή το 1800 και κράτησε ως το 1950.

Μια ονομαστική καταγραφή των λαϊκών κεραμιστών της επαρχίας μας δεν είναι καθόλου περιττή, γιατί από την εμφάνισή της ως την παρακμή της σηματοδοτείται από ένα βασικό χαρακτηριστικό.

Όλοι όσοι ασχολήθηκαν ήταν από την οικογένεια ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΩΝ. Ας παρακολουθήσουμε όμως από την αρχή τα γεγονότα, όπως μου τα αφηγήθηκε ο τελευταίος επιζών κεραμίστας κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ετών 64 (1983) από τον ΑΠΑΝΩ ΠΕΥΚΟ (ΒΙΑΝΝΟΥ).

Ο πρώτος που ασχολήθηκε στον ΠΕΥΚΟ με την κατασκευή χειροποίητων κεραμιδιών ήταν ο προπάππος του κ. Χαράλαμπε ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ. Την τέχνη την (έμαθε) στη Μ. ΑΣΙΑ που παιδί δεψε, γιατί ήταν έμπορος. Όταν γύρισε στο χωριό, ασχολήθηκε με την κεραμική κόπιας πρωτόγονα. Έφτιαξε καλούπια στο χέμα κι έβγαζε μικροποσότητες για δική του χρήση.

Με τις ίδιες συνθήκες στην αρχή, αλλά βελτιωμένες προς το τέλος, ασχολήθηκαν μετά απ' αυτόν ο γιος του ΜΑΝΟΛΗΣ και ο ΑΔΕΛΦΟΣ του ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ. Έφτιαξαν καμίνι στην περιοχή «ΑΓΙΑΣΜΕΝΟΣ» Ιεραπέτρας, έκοβαν μεγάλες ποσότητες κεραμιδιών και τις διέθεταν στη ΙΕΡΑΠΕΤΡΑ. Το τότε δικαστήριο της Νεάπολης στεγιάστηκε με δική τους κεραμίδα. Αυτός διαδέχθηκε ο ΓΙΑΝΝΗΣ, ΓΙΩΡΓΗΣ, ΝΙΚΟΣ και ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΙ. Ο Ιπποκράτης επεκτέλεται και στο χωριό ΧΟΝΤΡΟΣ (Βιάννου), που μαζί με τον κ. ΗΡΑΚΛΗ ΓΙΑΜΑΛΑΚΗ κατασκεύαζαν καμίνι και το 1933 και 1935 έκοψαν μεγάλες ποσότητες κεραμίδα, που τις διαθέσανε στα χωριά της επαρχίας μας.

Οι τελευταίοι κεραμιστές στον Πεύκο ήταν ο ΜΑΝΟΛΗΣ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ. Εγκατέλειψαν το παραδοσιακό καμίνι, έχτισαν καινούργιο στην τοποθεσία «Τ' ΑΘΑΝΑΣΟΥ ΤΑ ΚΛΗΜΑΤΑ» κι έβγαζαν μεγάλες ποσότητες κεραμίδα. Το 1938 κάποιος μηχανικός συστήνει στους Τσαγκατάκη Αποστόλη και Μανουσάκη Μανόλη να προμηθευτούν τούβλα χειροποίητα από το καμίνι τους, για την αποπεράτωση της εκκλησίας Αγίας Χριστίνας στην Κάτω Σύμη. Στα κεραμίδα ήταν φτιαστό το τούβλο όμως για πρώτη φορά θα δοκιμαζόταν να κόψουν. (Ο Μανόλης Παπαδημητρίου έκοβε χειροποίητα τούβλα από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας ως το

1915). Έκοψαν 40.000 κομμάτια με διαστάσεις 22X11X5. Επειδή ήταν μεγάλα όχι μόνο δεν τα έψησε το καμίνι, μα χάλασε κιόλας. Παραγγέλναν πυρότουβλα από την Ιταλία, ξαναχτίζουν το καμίνι και εξακολουθούν να βγάζουν κεραμίδα ως το 1941. Από το 1945 ως το 1948 ο Χαράλαμπος συνεργάστηκε με το ΛΕΥΤΕΡΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΚΗ από την ΚΑΤΩ ΣΥΜΗ (καταγωγή από τη Ρίζα ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ) κι ήταν ο μοναδικός εκτός οικογένειας Παπαδημητρίου που έμαθε την τέχνη της κεραμικής. Επίσης το 1945 ήρθαν Θρακιανιώτες στο χωριό, έβγαζαν πιθάρια και κάλυπταν τις ανάγκες των κατοίκων.

Από το 1945 ως το 1948 αναγκάστηκαν να κόψουν μεγάλες ποσότητες κεραμίδα, για να καλύψουν τις μεγάλες ανάγκες εξαιτίας της καταστροφής από τους Γερμανούς. Έκοψαν ακόμη μικρές ποσότητες χειροποίητων τούβλων και κυπέλες κελύκων. Το 1946 άρχισαν να ανοίγονται οι δρόμοι και παράλληλα άρχισε να λειτουργεί κι ένα εργαστήριο κεραμοποιίας στη ΧΕΡΣΟΝΗΣΟ. Εφοδίαζε όλη την Κρήτη. Δεν είχαν πύρα πια δυνατότητες να ξεπεράσουν την εποχή τους και οδηγήθηκαν στην καταστροφή της παραδοσιακής τέχνης. Με χειροποίητα τούβλα από το καμίνι τους είναι χτισμένα τα σπίτια του ΒΡΟΝΤΙΝΟΥ στη ΣΥΜΗ κι ο φούρνος του ΜΠΙΤΣΑΚΑΚΗ στην κάτω ΣΥΜΗ.

Το επόμενο κεφάλαιο δεν αποτελεί ιστορικό μέρος της λαϊκής κεραμικής, αλλά περιέχει το λιγστό γλωσσάρι που απόμεινε. Τούτο το υλικό είναι χρήσιμο στους γλωσσολόγους και σ' άλλους ερευνητές, για να γεφυρώσουν την ιστορία της κεραμικής της Κρήτης με της υπόλοιπης Ελλάδας.

ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ, ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ, ΤΟ ΨΗΣΙΜΟ ΤΩΝ ΚΕΡΑΜΙΔΙΩΝ

Για το κόψιμο των κεραμιδιών χρησιμοποιούσαν δυο καλούπια μεταλλικά (μικρό και μεγάλο μέγεθος) και μάκρος 42 εκατοστά. Επίσης δυο «κουτσουναρές» σε μικρό και μεγάλο μέγεθος αντίστοιχα με τα μεταλλικά καλούπια. Η κουτσουναρά κατασκευαζόταν με ξύλο σικιάς ή από λαμαρίνα. Στη Δ. Μακεδονία την κουτσουναρά (το καλούπι) τη λέγανε «λογούτα». Στην Κρήτη λέμε και την υδρορροή κουτσουναρά. (Βλ. και Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ «Το κρητικό σπίτι» Αθήνα 1976 σελ. 119) Μ' αυτό έκοβαν τα μικρά και τα μεγάλα κεραμίδα που τα λέγανε «κουτσουναρές» (τα μικρά) και «κισπάκια» (τα μεγάλα). Χρησιμοποιούσαν ακόμη επιπλέον ξύλινο ύψους 1,20 και πλάτους 1 μέτρο, που βοηθούσε στην κοπή των κεραμιδιών. Αυτός που έκοβε τα κεραμ-

● Συνέχεια στη σελίδα 3

Πένθη

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ

Πέθανε ξαφνικά στο Βενιζέλειο στις 15 Ιανουαρίου, σε ηλικία 83 ετών, και κηδεύτηκε στην Άνω Βιάννο, συνοδευόμενος από πλήθος κόσμου που τον αγαπούσε ιδιαίτερα. Ήταν καλός και ευσεβής Χριστιανός και άριστος παλεμιστής στον πόλεμο της Μικράς Ασίας. Διακρινόταν ως καλός, εξυπηρετικός, χωρίς εκμεταλλευτικούς σκοπούς επαγγελματίας σιδηρουργός.

Στην κοινωνία μας υπήρξε ένας ανεξίτηλος και

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία έκδοση στην ύληρεσία δλων τών Βιαννιτών

Έκδοτής — Διευθυντής Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

Όδός 1866 αριθμ. 110. τηλ. 282.808

Φιλολογική επιμέλεια κειμένων Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

Έβανς 83 (Στοά Μουρτζή) τηλ. 242.040

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών δρχ. 200 > 300

Έμβόσματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ Έπιστολές γιά τήν ΰλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 άρ. 110 Έράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Έράκλειο Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μή δέν έπιστρώνονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν τίς άπόψεις τών συγγραφέων.

Η Βιαννίτισσα στο ολοκαύτωμα της Βιάννου

(Ομιλία, στον Άγιο Βασίλειο στις 10-9-1983)

Της κ. Νίτσας Σαπουντζάκη-Ραπτάκη, φιλόλογου

2ο (τελευταίο)

Και ήρθε ο Σεπτέμβρης του 1943 μέσα σε μια αισιόδοξη κι ελπιδοφόρα ατμόσφαιρα. Όμως αναπάντεχα ήρθαν τα γεγονότα σαν κεραυνοί. Φυλάκιο της Σύμης, μάχη της Σύμης, αικνιδισισμός των χωριών το πρωί στις 14 Σεπτεμβρίου και η σύλληψη των αντρών. Και ύστερα μετά την ύπουλη σύλληψη και συγκέντρωση των αντρών έπεσε το καυτό αστροπελάκι: Η εκτέλεση των αντρών. Έρθε η φοβερή ώρα της εκτέλεσης, που σημάδεψε για όλους τους Βιαννίτες το χρόνο και την ημέρα εκείνη του Σεπτεμβρη. Η φοβερή ώρα της εκτέλεσης που έκοψε το χρόνο να σταματήσει, πα βουνά και τις

ρεματιές να βογγήσουν και τα δέντρα ν' ανασταναίνουν. Έρθε η φοβερή ώρα της εκτέλεσης, που η διψασμένη γη ανατρίχιασε, γιατί έπινε ανθρώπινο αίμα αντί για νερό και ο ήλιος τρόμαξε, γιατί αντί να φωτίζει εκείνη τη μέρα τη ζωή με τα χρώματά της αναγκάστηκε να φωτίσει την παγωμένη χλομάδα του θανάτου. Ήταν η φοβερή ώρα της εκτέλεσης που έκοψε τα κεραυνοκτυπημένα χωριά Βοχό, Αμυρά, Κεφαλοβρύση, Κρεββατά, Πεύκο, Άγιο Βασίλειο, Σύμη, Μύθους, Μύρτο, Γδόχεια, Ρίζα, Μουρνιές να χορείουν αιχλασμένα το χορό της φρίκης και του πόνου. Η φοβερή ώρα της εκτέλεσης που έριξε πίσω της το ίδιο τραγικά

θύματα και τους νεκρούς και τους ζωντανούς.

Εκείνη τη σκοτεινή ώρα οι γιοί κάποιων μονάδων, οι άντρες κάποιων γυναικών, οι πατέρες κάποιων παιδιών σκότωσαν ψυχρά και αναισθητά άσπρους γιους μονάδων, άντρες γυναικών, πατέρες μικρών παιδιών. Δεν είχαν διδαχτεί οι ψυχροί εκτελεστές στην ιδεολογία που πίστευαν ότι η σχέση μάνας και παιδιού, άντρα και γυναίκας, πατέρα και παιδιού, αδελφού και αδελφής είναι ίδια σ' όλους τους ανθρώπους και σ' όλα τα γεωγραφικά μήκη και πλάτη και σ' όλες τις εποχές. Δεν είχαν μάθει οι γιοί κάποιων μονάδων ότι οι γιοί και οι κόρες σ' άλλο τον κόσμο ανασταίνονται από τα χέρια των μονάδων με τις ίδιες θυσίες και με τα ίδια κτυποκάρδια και όνειρα. Δεν είχαν οι εκτελεστές τόσο καρδιά όση χρειάζονταν για να καταλάβουν ότι δεν είχαν το δικαίωμα ν' ανταλλάσουν την ανθρώπινη λαλιά, την ανθρώπινη σκέψη, το ανθρώπινο χαμόγελο με ένα κομμάτι καυτό σίδερο.

Οι σιδερένιοι εκτελεστές που είχαν ξεχάσει την καρδιά τους κόπου στα χέρια της μάνας τους στα παιδικά τους χρόνια, είχαν διδαχτεί ότι μόνο αυτοί λογίζονταν άνθρωποι αξιολογής ποιότητας, ότι όλοι οι άλλοι άνθρωποι δεν αξιζαν να λογαριάζονται εξίσου, ότι οι άλλοι άνθρωποι δεν είχαν το δικαίωμα της ελευθερίας ούτε καν το δικαίωμα της ζωής.

Δεν είχαν μάθει εκείνοι που

καυχούνταν για τους ήπιότες προγόνους τους πως ήταν από σιο και άνατρο να σκοτώνουν ογδοεπτάχρονους γέροντες, αρουσάκια παιδιά, γυναίκες με μικρά στην αγκαλιά, να βασανίζουν και να σκοτώνουν μικρά παιδιά.

Τα ασφάλινα γεράκια της υπεροψίας και του μίσους ξεράσαν το θάνατο και τον άπλωσαν παγωμένο κι ακίνητο πάνω στις παιδιού, άντρα και γυναίκας, πατέρα και παιδιού, αδελφού και αδελφής είναι ίδια σ' όλους τους ανθρώπους και σ' όλα τα γεωγραφικά μήκη και πλάτη και σ' όλες τις εποχές. Δεν είχαν μάθει οι γιοί κάποιων μονάδων ότι οι γιοί και οι κόρες σ' άλλο τον κόσμο ανασταίνονται από τα χέρια των μονάδων με τις ίδιες θυσίες και με τα ίδια κτυποκάρδια και όνειρα. Δεν είχαν οι εκτελεστές τόσο καρδιά όση χρειάζονταν για να καταλάβουν ότι δεν είχαν το δικαίωμα ν' ανταλλάσουν την ανθρώπινη λαλιά, την ανθρώπινη σκέψη, το ανθρώπινο χαμόγελο με ένα κομμάτι καυτό σίδερο.

Οι σιδερένιοι εκτελεστές που είχαν ξεχάσει την καρδιά τους κόπου στα χέρια της μάνας τους στα παιδικά τους χρόνια, είχαν διδαχτεί ότι μόνο αυτοί λογίζονταν άνθρωποι αξιολογής ποιότητας, ότι όλοι οι άλλοι άνθρωποι δεν αξιζαν να λογαριάζονται εξίσου, ότι οι άλλοι άνθρωποι δεν είχαν το δικαίωμα της ελευθερίας ούτε καν το δικαίωμα της ζωής. Δεν είχαν μάθει εκείνοι που από το φως του ήλιου τα τραγούδια και τα μανουρίσματα έγιναν μορλόγια και θρήνοι και το γέλιο του κοριτσιού και του παιδιού μεταμορφώθηκε σε απίστευτο κλάμα. Σ' αυτές τις ελάχιστες φοβερές στιγμές φρίκης οι καρδιές των γυναικών και των μονάδων και τραυματίστηκαν μόνιμα οι καρδιές των κοριτσιών, των παιδιών και των βρεφών. Εκείνες τις φοβερές στιγμές έγινε ο τραγικός χορός των γυναικών με άριστο σκηνοθέτη την ασκήκωτη συμφορά, ο χορός που αλλοπαρήμονος και συμμιζώντας μέσα του το σπαραγμό έτρεξε να δει, ν' αγγίξει τους αγαπημένους.

Και εκεί στο ματωμένο τόπο ποιές κραυγές, ποιός θρήνος, ποιά δύκρια μπορούσαν να σώσουν την καρδιά τους από τον άγριο πόνο που τις έσφαζε; Ποιά ανθρώπινη τέχνη μπορεί ν' αποδώσει την εικόνα της φρίκης και της οδύνης που σφράγισε τα πρόσωπά τους; Ποιά εκφραστικά μέσα μπορούν ν' αποδώσουν τη σκληρότητα του πόνου τους που τους ξεσκέπαζε τα πρόσωπά τους; Ποιά εκφραστικά μέσα μπορούν ν' αποδώσουν τη σκληρότητα του πόνου τους που τους ξεσκέπαζε τα πρόσωπά τους; Ποιά ανθρώπινη τέχνη μπορεί ν' αποδώσει την εικόνα της φρίκης και της οδύνης που σφράγισε τα πρόσωπά τους; Ποιά εκφραστικά μέσα μπορούν ν' αποδώσουν τη σκληρότητα του πόνου τους που τους ξεσκέπαζε τα πρόσωπά τους; Ποιά ανθρώπινη τέχνη μπορεί ν' αποδώσει την εικόνα της φρίκης και της οδύνης που σφράγισε τα πρόσωπά τους;

Αύγουστος 1983 ΓΙΩΡΓΗΣ Ν. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ ΥΠΙΛΛΗΛΟΣ Ο Τ Ε ΝΕΑΠΟΛΗ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΖΩΗΣ — ΠΥΡΟΣ ΛΑΧΕΙΑ ΛΑΪΚΟ ΕΘΝΙΚΟ — ΚΡΑΤΙΚΟ ΡΟΔ. ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ

• Συνέχεια στη σελίδα 4

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

του 'ΔΙΑΒΑΤΗ,

3ο (τελευταίο)

14 του Σεπτεμβρη, αποφράδα μέρα. Η επαρχία Βιάννου είναι γεμάτη από τμήματα των Ες—Ες και ενεργούν συλλήψεις. Συλλαμβάνονται εκατοντάδες πατριώτες σ' όλα τα χωριά, Βοχός, Αμυρά, Κεφαλοβρύση, Πεύκος, Κρεββατά, Σύμη Αγ. Βασίλειος, Συκολόγος, Καλάμι, Βιάννος, Χόνδρος, Κ. Βιάννος και σε όλα τα υπόλοιπα χωριά μέχρι την περιοχή της Ιεράπετρας, Γδόχεια, Μουρνιές, Μύθοι, Μύρτος, Ρίζα, Παράσας, Μάλλας και Χριστός. Εδώ ακριβώς του Γερμανού το βόλι αβούσος δεν ψηφά. Ολόκληρη η επαρχία μασκαλεύει στο αίμα, σκοτώνουν γέροντες, ανάπηρους, νέους, μητέρες, ξεκοιλιάζουν έγκυες γυναίκες, αδελφία και κακοποιούν με ξενυχτάσμα.

Ένας Στάθης Μάστορας βρισκεί το θάνατο στα άγια χώματα που τόσο αγάπησε και εδύμνησε. Μαζεύουν απί όλια τα χωριά 500 αμήνους και τους κλεινούν στο Γυμνάσιο εκβιάζοντας ότι αν δεν παραιδώνουν τους 13 αμήνους από τη μάχη της Σύμης θα τους εκτελούν. Η επέμβαση όμως του Ιερούρθρου Σταυρού απέτρεψε πο δπλασίωσμη της συμφοράς. Έστω και μ' αυτά όμως η όρεξη του κατακτητή δεν ικανοποιείται. Κήρυξαν την περιοχή από παραλία και σε βάθος 10 χιλ. νεκρή ζώνη, και διέταξαν την εκκένωση κατοικημένων περιοχών και το φραζόμενο που ακολουθήσε ήταν ανατρίχιαστικό. Λίγη σκόνη δυναμίτιδας κι ένας μικρός κρότος πυροβολισμού ήταν ικανά να σου δώσουν την εικόνα της πυρπόλησης και του ολοκαυτώματος. Συνπρίμματα και στόχτη τα σπύττα που άλλωστε στέγαζαν ξωμάχους, φιλήρσυχους, εργατικούς και λεύτερους.

Και των νεκρών τα ήσυχα σπύτάκια παν και κείνα τα ράγισε, τα γκρέμισε του Γερμανού η αξίνα. Λύσσα πούχαν οι άπιοι, χύσαν ποτάμι αίμα, βαρκήκανε πα χύματα, κοκκίνισε το ρέμα. Κι η κουκουβάγια εστάθηκε με τ' άφωτά της μάτια σε πλώσια που της έχτισε ο χαλασμός παλάτια. Μα μέσα από τ' άγια κόκαλα και τα συνπρίμματα επάνω εξεπτάχτη η λευτεριά στη δοξασμένη Βιάννο.

Αυτοί οι στίχοι ανάγλυφα χαράζουν στη μνήμη του καθενός μας το νεότερο Γολγοθά όχι όμως με τρεις αλλά μ' ανατρίχτους σταυρούς και μ' κανόνι να συλλογιζόμαστε πό-

σο μεγάλο αγαθό είναι η ειρήνη, πόσο μεγάλο κακό ο πόλεμος και πόσο απεριόριπτα ανθρώπινα και εγκληματικά συστήματα είναι ο φασισμός. Για όλα αυτά ο βιαννιτικός λαός όρθωσε παρτάσημα και αγωνίστηκε άλλα απ' αυτά ν' αποκτήσει κι άλλα να εξοντώσει. Κι έτσι μέσα σε λίγο διάστημα βρισκείται πρωτοπόρος στις επάλξεις του αγώνα.

Έχουμε βαρύ το χρέος λοιπόν απέναντί τους και σαν άνθρωποι και σαν κράτος και είναι καιρός ν' αξιολογούμε σωστά και με έργα τη θυσία των νεκρών μας και αφού λάβουν οι αρμόδιοι υπόψη τους τα λάγια του Ιστορικού Οικουμνιδή «Ανδρών που αναδείχθηκαν γυναίκοι με έργα, με έργα γιέπαι να εκδηλώνονται και οι τιμές προς αυτούς». Ας εναποτεθεί λοιπόν σ' αυτούς το μέγιστο βραβείο της αρετής κι ας αναγνωριστεί επίσημα το έργο τους, γιατί πράγματι αυτό θάπει «Εθνική Αντίσταση». Ας σταθούμε σεμνά κι ας νιώσουμε βαρύ το χρέος αυτής της θυσίας εκείνων γι' ανθρωπιά, για αλήθεια, γι' αγάπη, για ειρήνη. Γιατί η ειρήνη είναι επισημική στην πατριωτική ιστορία μας, γιατί ο πατριωτικός πόλεμος είναι υπαρκτή απειλή για το σημερινό κόσμο. Όλοι οι άνθρωποι κάθε φυλής και θρησκείας, κάθε πολιτικής ιδεολογίας και πνευματικής στάθμης οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε το μεγάλο κίνδυνο που μας απειλεί.

Οι τιμημένοι νεκροί μας δεν θέθιζαν κινούριους πολέμους, κινούριους νεκρούς, αλλά παγκόσμια ειρήνη κι αγάπη. Σήμερα δεν θυμίζει τίποτα εκείνο τον εφιάλτη του Μάη του 41 και τη μετέπειτα 4χρονη κατοχή της μεγαλονήσου. Η Κρήτη λουσαμένη πάντα από τον καυτό μεσογειακό ήλιο θυμίζει νε-

ΣΤΗΝ ΑΡΒΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΑ ΥΨΗΛΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΓΓ. ΧΑΤΖΑΚΗ ΕΓΓΥΗΣΗ 10 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΛ. 0895 - 31212

ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ την συνδρομή σου Είναι ο μοναδικός πόρος των «Βιαννιτικών Νέων»

ράδια που καιμάται στην αγκαλιά της θάλασσας. Έχει αφήσει το χρόνο να κάνει τις σκληρές στιγμές αναμνήσεις και τις πληγές που άνοιξαν τα γερμανικά όπλα πάνω στο κορμί της ζωή και βλάστηση. Στα θύματα αυτών που αγιάνα θά ήταν προτιμότερο απ' όλα να σταπάσουμε. Να σταθούμε βουβά μόνο μπροστά τους κάνοντας μια προσευχή, προσευχή βγαλμένη από τα βράθη της ψυ-

χής μας, γεμάτη θαυμασμό και ευγνωμοσύνη προς αυτά για την τόσο γενναία προσφορά τους, που τόσο απλόχερα ξόδεψαν το Σεπτέμβρη του 43 για να στεριάσουν κάποιον ψηλά ιδανικά που θέλησαν να γιγρμίσουν οι κατακτητές.

Κι ως μένει στη σκέψη μας πάντα η ιδανική τους μορφή αγκαλιασμένη μ' όλη την αγάπη και το σεβασμό που απαιτεί η τόσο ευγενική θυσία τους.

Άλλωστε πιστεύω πως κανείς δεν πεθαίνει όταν υπάρχουν κάποιον που τον σκέπτονται».

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

• Συνέχεια από τη σελ. 2 δια λεγόταν «κόφτης» κι αυτώς που τα έπαρνε από τον πιάγκο και τα τοποθετούσε στην «απλώστρα» λεγόταν «θέτης». Απλώστρα λεγόταν ένα ίσιο μέρος (250 τετραγωνικά περίπου) που τοποθετούσαν τα κεραμίδια μετά την κοπή. Μετά το κόψιμο ο θέτης τοποθετούσε τα κεραμίδια στην απλώστρα, το ένα πλάι στο άλλο κολλητά για να στεγνώσουν. Το στέγνωμα γινόταν μνημεριώς. Την άλλη μέρα τα μαζεύανε, τα κάνανε τριάδες κι ό-ταν έκοβαν μια καμινιά, δηλαδή 2.500 κομμάτια (όσα δηλ. χωρούσε το καμίνι), τότε «καμινιάζανε» (χτίζανε) τα κεραμίδια μέσα στο καμίνι για ψήσιμο). Ιδιαίτερη προσοχή χρειαζόταν στο χτίσιμο, για να μη φράζον τις τρύπες του καμινιού που τις λέγανε «κρανοούς». Παρόμοια ονομασία συναντούμε στο νησί ΚΩ. Λένε την κωνοδόχο «κωνοάχτη». Βλ. «Το πλατυμέτωπο λαϊκό σπύττα της Κω, Μιχάλη Εμμ. Αρφαρά, Αθήνα 1982 σελ. 48.

Για να συγκρατείται η φωτιά, από πάνω έστρωναν σπασμένα κεραμίδια. Το ψήσιμο τα παλαιότερα χρόνια γινότανε μόνον με «καυνοπόδι» (θάμνος της νησιώτικης χλωρίδας). Αργότερα χρησιμοποιήθηκαν κάθε είδους ξύλα και θάμνοι. Το ψήσιμο διαρκούσε 8 ώρες και σε θερμοκρασία 1.200ο. Μετά το ψήσιμο «ξεκαμινιάζανε» και βουτούσαν τα κεραμίδια σε στήνες με νερό για να μη «λυκώσουν» (θραυτούνε). Η μεταφορά τους γινότανε πάνω σε «κεπρόταβλες» ή μέσα σε σιακά φορτωμένα στα ζώα. Ο κόφτης (ο ιδιοκτήτης πάντα του καμινιού) έκοβε 800 κεραμίδια την ημέρα Χ1,50 δρχ. = (1.200 δραχμές). Ο θέτης που

τον είχε αργάτη έπαρνε μερικάμο 20 δραχμές.

Εκτός από τα κεραμίδια και τα χειροποίητα τούβλα, κατασκεύαζανε και πήλινες κυπέλες μελισσών, που τις λέγανε «δυψέλια» (τα) (κυπέλια — δυψέλια). Ο κ. Καραλάμης Παπαδημητράπουλος μου αφηγήθηκε ότι κόπηκαν στο καμίνι πολλές πολλές χιλιάδες τέτοια δυψέλια κι ότι οι μεγάλες αυτές προσότητες δυψελιών στήθηκαν κερραμική για τη μεγάλη ανάπτυξη της μελισσοκομίας στα μέσα χωριά της Βιάννου. Από τότε που αντικατέστησαν στη μελισσοκομία τα πήλινα δυψέλια με ξύλινες κυπέλες οι κάτοικοι, αντί να τα πετάζουν ξυλίσαν τα πιθάρια από τις καμινιάδες και τοποθέτησαν αυτώς. Γι' αυτό τα δώματα των μεσοχωριών σπυτιών έχουν ξεχωριστή αισθητική από την καλαίσθητη και πρωτότυπη ετούτη καμινιάδα. Ιδιαίτερα πο-νιζώ τούτο το γεγονός, για να μην καταγραφούν αργότερα από άλλους ερευνητές ή αρχιτέκτονες οι κυπέλες των μελισσών σαν ένας τύπος της κρητικής καμινιάδας.

ΚΕΦ. 2. Η ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ (ΤΟ ΣΤΕΓΙΑΣΜΑ)

Η τοποθέτηση των κεραμιδιών στη στέγη λεγόταν «στέγισμα» (το). Επειδή το στέγισμα αποτελεί ένα μεγάλο κεφάλαιο για τη λαϊκή κατοικία στην Κρήτη, δεν θα αναφερθώ εδώ με λεπτομέρειες. Το στέγισμα τότε δεν γινόταν από ειδικό τεχνίτη όπως γίνεται και γίνονταν σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Όλοι μπορούσαν να τοποθετήσουν βάζοντας από κάτω τα φορδιά (κουτσουνάρες) κι από πάνω τα μικρά (τα καπάκια). Καμιά φορά αναλάμβανε κι ο ίδιος ο κεραμοποιός την τοποθέτηση.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

● Συνέχεια απ' τη σελ. 1 την περιοχή) κ. Νικόλαος Χανιωτάκης ο μέχρι τώρα Διευθ. Δημ. Εκπ. της κ. Ιωάννης Μαρουκλής και ο συνεργαζόμενός μας συνταξιούχος Εκπ. κ. Ιωάννης Μανδουλάκης.

Σκοπός της επίσκεψής του, όπως πληροφορηθήκαμε, ήταν η ενημέρωση των κατοίκων των παραπάνω χωριών για τη συγχώνευση των ολιγοθέσιων σχολείων τους σε ένα πολυθέσιο.

Σύμφωνα με τις ίδιες

πληροφορίες οι κάτοικοι των χωριών αυτών έδειξαν μεγάλη κατανόηση. Μοναδικό τους αίτημα είναι να γίνει μια σωστή δουλειά και πάνω απ' όλα η ασφάλης και άνετη μετακίνηση των μαθητών.

Οι αρμόδιοι παράγοντες από τώρα ως μερμήνησουν για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων αυτών, ώστε το Σεπτέμβριο να είναι δυνατή η λειτουργία του σχολείου αυτού με τη νέα του μορφή.

Το σήριαλ της ΕΡΤ Πατούχας

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** απ' τη σελ. 1 8 10 Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ (10): Μια καινούρια σειρά του Αλέξη Δαμιανού βασισμένη στο γνωστό μυθιστόρημα του Ι. Κονδυλάκη.

Και οι πρώτες παρουσιάσεις της ταινίας μας λένε: «Έτσι στην πραγματικότητα δεν έχουμε να κάνουμε με μια εικονογράφηση ενός λογοτεχνικού κειμένου, αλλά με μια παρέκβαση με μια ανασύσταση του υλικού με έναν Πατούχα του Δαμιανού». Κι αλλού:

«Το πρώτο επεισόδιο όμως εκτός από την καλή φωτογραφία, έδειξε αδυναμίες ηθογραφικές, γλωσσικές, ενδυματολογικές, περιβάλλοντος, που μειώνουν την πιστικότητα του έργου. Το γεγονός ότι προτιμήθηκε η Εύβοια για να γυριστεί και όχι το χωριό του Πατούχα η Βιάννος, που πρόσφερε έτοιμο το φυσικό σκηνικό και θ' ανέβαζε τη γνησιότητα, αφαιρεί ένα σοβαρό παράγοντα επιτυχίας του έργου και αυξάνει ερμηνευτικές δυσκολίες τις οποίες παρουσιάζουν οι Κρητικές ηθογραφίες».

Η μικρή αυτή επαρχιακή εφημερίδα αναφέρθηκε σε πολλά της φύλλα στην ανάγκη να γυριστεί στη Βιάννο η ταινία που άρχισε να παρουσιάζεται σε σήριαλ η ΕΡΤ, στο χώρο που ο συγγραφέας του Πατούχα αναφέρεται στο έργο του με την πεποίθηση πως ο κάθε λογοτέχνης εμπνέεται στο κείμενό του και αναφέρεται όχι σε αφηρημένο αλλά σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο που τον συνθέτουν πλήρως.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ:

«ΖΩΝΤΑΝΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ

ΕΙΚΟΣΙ δύο χιλιάδες δεν δρωδία αξίας 2,5 εκατομμυρίων δρχ. από την Κρήτη στη Σάμο. Τ' αγόρασε η Μητρόπολη Σάμου από καλλιερνητές της περιοχής Πλατανιά και προορίζονται για την αναδάσωση της Σάμου, στις περιοχές που το «πράσινο» καταστράφηκε ολοσχερώς από τις πυρκαγιές του περασμένου καλοκαιριού. Η παραλαβή έγινε από τον ίδιο το Μητροπολίτη Σάμου κ. Παντελεήμονα, που ήρθε γι' αυτό το σκοπό στην Κρήτη.

Παρουσία ζωντανή και ενδιαφέρον πραγματικό της Εκκλησίας μιας περιοχής, για ένα θέμα που συγκίνησε και ολόκληρο το πανελλήνιο.

Η Σάμος, σε λίγα χρόνια πρέπει ν' ανακτήσει την χαμένη ομορφιά της.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Με περισσότερες μέρες καλοκαιρία πέρασε ο Γενάρης. Έτσι το μάζεμα της ελιάς προωθήθηκε αρκετά.

Παράλληλα οι καλλιέργειες των πρώιμων κηπευτικών συνεχίζονται με διεικρή απασχόληση των παραγωγών, με εξαγωγή του αγγουριού και προώθηση της τομάτας στις αγορές του εσωτερικού. Οι τιμές τους όμως παραμένουν πολύ χαμηλές σε σύγκριση με το κόστος παραγωγής, πράγμα που πολύ ανησυχεί τους παραγωγούς.

Η βροχόπτωση μέχρι και τις 25 του Γενάρη έφτασε στα 42 εκ.

θους από παράγοντες, ήθη, έθιμα του τόπου, φυσικό περιβάλλον, παράδοσεις και τόσα άλλα που διαμορφώνουν τον χαρακτήρα, την ψυχρότητα, το είναι του κάθε ήρωα.

Αυτά όλα: ποιητική σκευή ή ποιητική αυθαίρεσία, όπως συνήθιστηκε να λέγεται, ο σκηνοθέτης, τα παραμερίζει, διαμορφώνει δικούς του τύπους (ο «ημίαιμος» Πατούχας οραματίζεται τον Αδάμ να προσφέρει το μήλο στην Εύα).

Και οι στήλες των Β.Ν. ερωτούν την Εταιρεία Ελληνων Λογοτεχνών:

— Υπάρχει τέτοιο δικαίωμα στην τέχνη; Αν ναι, πώς δικαιολογείται, για να ενημερωθούν οι αναγνώστες μας, που εκπληκτικοί άρχισαν να βλέπουν στην τηλεόραση κάτι πολύ διαφορετικό από αυτό που ο Κονδυλάκης τους είχε δώσει με το βιβλίο του;

Αν όχι, πώς οι λογοτέχνες που ζουν αντιμετωπίζουν την παραποίηση του έργου τους, που αν δεν

γίνεται σήμερα που ζουν θα γίνει αύριο όπως έγινε με τον Κονδυλάκη αυτές τις μέρες;

Και ένα ερώτημα στους τέτοιους σκηνοθέτες: — Γιατί στην ταινία τους δε χρησιμοποιούν και δικό τους τίτλο, αφού στα δικά τους γούστα προσαρμόζουν το περιεχόμενό τους, αλλά εκμεταλλεύονται ό,τι με την πολύχρονη πετυχημένη κυκλοφορία τους πέτυχαν οι συγγραφείς των έργων που γυρίζουν;

Και κλείνουμε το σημείωμά μας με την έκκληση προς κάθε αρμόδιο και βασικά την ΕΡΤ.

Έκκληση των συμπατριωτών του Ι. Κονδυλάκη που ο ίδιος δεν μπορεί να μιλήσει, με τα κόκαλά του τρίζουν.

Μπορεί να συνεχιστεί η προβολή της τηλεταινίας του Δαμιανού. Όχι όμως με τον τίτλο «ΠΑΤΟΥΧΑΣ». Άς του δώσει έστω και αργά όποιον θέλει, εκτός από τίτλο που να μιμνεί Κονδυλάκη με και Κρήτη γενικότερα.

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Την Πρωτοχρονιά, οι μαθητές και μαθήτριες της Γ' τάξης του Λυκείου Βιάννου πραγματοποίησαν χορευτική βραδιά στ' Αμνιά. Πήραν μέρος, εκτός από παιδιά του Λυκείου και πολλοί κάτοικοι απ' όλα τα χωριά της επαρχίας.

Η όλη οργάνωση ήταν τέλεια κι όσοι παραβρέθηκαν έμειναν με τις καλύτερες εντυπώσεις. Οι εισπράξεις, που ήταν ικανοποιητικές, θα διατεθούν για την εκδρομή που θα πραγματοποιήσει η Γ' τάξη του Λυκείου στο τέλος της σχολικής χρονιάς.

ΟΜΙΛΙΕΣ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ απ' τη σελ. 1 ταιρισμών στην αγροτική οικονομία ήταν το θέμα που απασχόλησε τρεις άλλες συγκεντρώσεις παραγωγών που πραγματοποιήθηκαν στ' Αμνιά, στον Άγιο Βασίλειο και την Άρβη. Τις παρακολούθησαν αρκετοί παραγωγοί. Ομιλητής και στις τρεις συγκεντρώσεις ήταν ο συνεργαζόμενος κ. Βαγγέλης Βαρδάκης.

Επειδή το θέμα παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα φροντίσουμε να δημοσιεύσει η ομιλία από τις στήλες των Β.Ν. σε επόμενα φύλλα.

Η ΒΙΑΝΝΙΤΙΣΙΑ ΣΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

Συνέχεια από τη σελίδα 3 να χωρέσει και να σηκώσει τον άφατο πόνο της γυναικας που της σκότωσαν τον άντρα και τους τέσσερις γιούς της; Η συμφορά με όλες τις όψεις της και με όλα τα μεγέθη ήταν παρούσα κι έδινε στην καρδιά της καθμιάς χιλίους θανάτους.

Και ύστερα πώς να γυρίσουν οι τραγικές μιάνες στο άδειο πια σπίτι τους και στα μαζεμένα και πρέμοντα ορφανά πια παιδιά τους; Η πρώτη νύχτα της ερημιάς και της ορφάνιας τις συντρόφευε στα δάκρυα και στο βογγητό τους. Πολλές από τις χορκαί, ένεσαν πέρασαν την πρώτη νύχτα της ερημιάς τους δίπλα στους νεκρούς τους κάτω από το θλιμμένο ουρανό για να τους κάνουν συντροφιά και για να μην πάνε πεινασμένα σκυλιά να τους βελώσουν.

Οικονομικός Απολογισμός τελέσεως Π.Μ. 1983

ΕΣΟΔΑ	
Παλιός Σύλλογος Συκολόγου	5.000
Κονδυλάκης Γρηγόρης	2.000
Διακάκης Νίκος	1.000
Συνεταιρισμός Συκολόγου	5.000
Κοινότητα Αμνιά	25.000
Κοινότητα Συκολόγου	20.000
Κοινότητα Αγ. Βασιλ.	10.000
Κοινότητα Πεύκου	10.000
Κοινότητα Κολαμίου	10.000
Κοινότητα Άνω Βιάννου	20.000
Κοινότητα Κεφαλοβρυσιού	5.000
Κοινότητα Κάτω Βιάννου	5.000
Κοινότητα Κάτω Σύμης	5.000
Κοινότητα Βαχού	5.000
Δημήτριος Τσαγκαράκης	5.000
Γεώργιος Εμμ. Σπάρτης	2.000
Οικογένεια Παπαμαστοράκη	5.000
1) (Από διαφόρους) μέσω των Β.Ν.	51.500
2) Σύλλογος Βιαννιτών Αθήνας	20.000
3) Σύλλογος Βιαννιτών Ηρακλείου	30.000
ΣΥΝΟΛΟ	241.500
Υπόλοιπ. παρασπόμεν. χρόν.	28.281
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	269.781

ΕΞΟΔΑ	
Για φιλητό και διάφορα μικροέξοδα	60.574
Για ερτίδια	14.500
Για κίρασι	3.500
Για έξοδα υποδοχής των επισήμων στη Βιάννο	3.500
Για επίπωση προσκλήσεων και προγραμμάτων	2.500
Για στέφανο	3.800
Για 275 φωτογραφίες	20.600
Για επιχρυσώσεις στο χώρο του ηρώου	42.000
Για τη συναιμία στη Βιάννο	70.000
Για μεταφορική εγκατάσταση	12.000
Για μεταφορά μουσικής	15.000
Για μετάλλια και κύπελλα αθλητών	13.700
Για φιλητό συγκροτήματος	6.500
Για γαρύφαλα	2.451
Για σακουλάκια ερτιδίων	1.367
Για κόλυβα—πότισμα δαδρυλλίων	8.000
ΣΥΝΟΛΟ	279.992

ΕΣΟΔΑ	272.992
ΕΣΟΔΑ	269.781
ΕΛΛΕΙΜΜΑ	010.211

Για όλα τα έξοδα υπάρχουν ηλεγμένως αποδείξεις.

Σύνδεσμος Κοινοτήτων Επαρχίας Βιάννου

● Συνέχεια απ' τη σελ. 1 λογή των σκοπιδιών από όλες τις κοινότητες και τους οικισμούς και τη μεταφορά τους σε συγκεκριμένο χώρο, όπου θα γίνεται ταφή ή κάψιμο.

4) Δημιουργία των υποδομών εκείνων που είναι απαραίτητες για τη σωστή τουριστική ανάπτυξη της επαρχίας σύμφωνα με τις φυσικές και κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της περιοχής σε λαϊκή και κοινοτική βάση.

5) Εκπόνηση ενιαίας μελέτης ρυμοτομικού σχεδίου της επαρχίας, έτσι που να παρουσιαστεί ένα ενιαίο οπικτικό συγκρότημα.

6) Η ίδρυση ενιαίου φορέα για την αξιοποίηση των πορισμάτων της υδρολογικής έρευνας που γίνεται στην επαρχία Βιάννου.

ση κάθε προβλήματος που αναφέρεται στην υγεία, παιδεία και γηρατειά του πληθυσμού της επαρχίας.

8) Συντονισμένες προσπάθειες για την κατασκευή του νότιου άξονα της επαρχίας που θα συνδέσει τον Τσουτσουρο, τον Κερατόκαμπο, την Άρβη με το Μύρτο και την Ιεράπετρα.

Από τις κοινότητες της επαρχίας απουσίαζε μόνο η κοινότητα της Άνω Βιάννου. Από όλους τους κοινοτάρχες και τους άλλους παρευρισκόμενους, διατυπώθηκε η ευχή γρήγορα και η κοινότητα της Άνω Βιάννου να γίνει μέλος του Σύνδεσμου.

Το πρόγραμμα όλων των συναντήσεων το συντόνιζε ο Νομαρχιακός Σύμβουλος (εκπρόσωπος των γεωπόνων) συμπατριώτης μας Βαγγέλης Βαρδάκης.